

En rigtig mand kender sine kvindelige sider

INTERVIEWARTIKEL

Af journalist, krops- og psykoterapeut Anja Desirée Lykkeberg

For godt 21 år siden havde jeg fornøjelsen af at interviewe psykoterapeuten og forfatteren Ole Vedfelt første gang. Dengang i forbindelse med udgivelsen *Ubevidst intelligens – du ved mere end du tror*.

Jeg husker stadig, hvordan mødet med Ole Vedfelt og hans univers var fængende og fascinerende. Fornemmelsen af at vi alle rummer uudforskede dybder af intelligens og bevidsthed, og at der er metoder til at aktivere og forstå at samarbejde med denne intelligens, var lidt som at spise den røde pille i filmen *The Matrix*. For hvem er jeg i virkeligheden? Ved jeg, hvor meget jeg rummer? Og ikke mindst: Hvem ville jeg være, hvis jeg formåede at frigive disse ukendte kræfter? Og hvordan frigiver man overhovedet noget, der er så ubevidst, at man ikke ved, at det er der?

Ole Vedfelt, forfatter og psykoterapeut har fået genudgivet *Det kvindelige i manden* på forlaget L & R.

Mødet med Ole Vedfelt er denne gang forårsaget af en endnu ældre bog. I 1985 udkom *Det kvindelige i manden*, som Lindhardt & Ringhof – med rette – har fundet både værdig og aktuel til en genudgivelse. Og udover at Ole Vedfelt allerede dengang opererede med fire forskellige kønsidentiteter, så er den også i lyset af #Metoo, lgbtqia+ og krænkelsekultur imponerende aktuel. Se blot hvad Vedfelt skriver mod slutningen i bogen i afsnittet *En ny mand og fremtiden*:

Det skulle med stor tydelighed være fremgået, at jo mere manden ønsker at finde sig selv som mand, jo mere må han acceptere, at også kvinden får lov at finde sig selv. Undertrykker han det kvindelige, vil det som i den ægyptiske myte om Isis og Solguden Ra ramme hans egen mandlighed med et giftigt slangebids i hælen. I bevidstheden hersker en undertrykkende og derfor uværdig patriarkalsk orden, og i det ubevidste hersker en lige så negativ matriarkalsk orden. Forholder man sig accepterende til det kvindelige, ville det derimod være muligt med en kultur som hverken var matriarkalsk eller patriarkalsk, men en menneskekultur, hvor mandligt og kvindeligt som dynamiske kræfter på bevidst måde blev brugt i samspil med hinanden.

Og hermed tager vi et lille skridt ind i Ole Vedfelts forståelse af det menneskelige univers. Et skabende univers i konstant bevægelse, hvor drømme spejler psykologiske tilstande og hele tiden peger på mulige udviklingspotentialer, hvor bevidsthed ikke er en privat størrelse, men lever i os, mellem os og i den tid vi lever i og konstant er i en stor kalejdoskopisk bevægelse. Hvor vores indre dynamikker afspejler sig i adfærd og ydre begivenheder og kollektive trends, og hvor en mand ikke bare er en mand, men også et produkt af sine (ofte manglende) kvindelige sider – og bagud fra begyndelsen. For hvor en pige bliver født af en forælder af samme køn, bliver drengen født af en forælder af det modsatte køn, og herfra opstår megen forvirring.

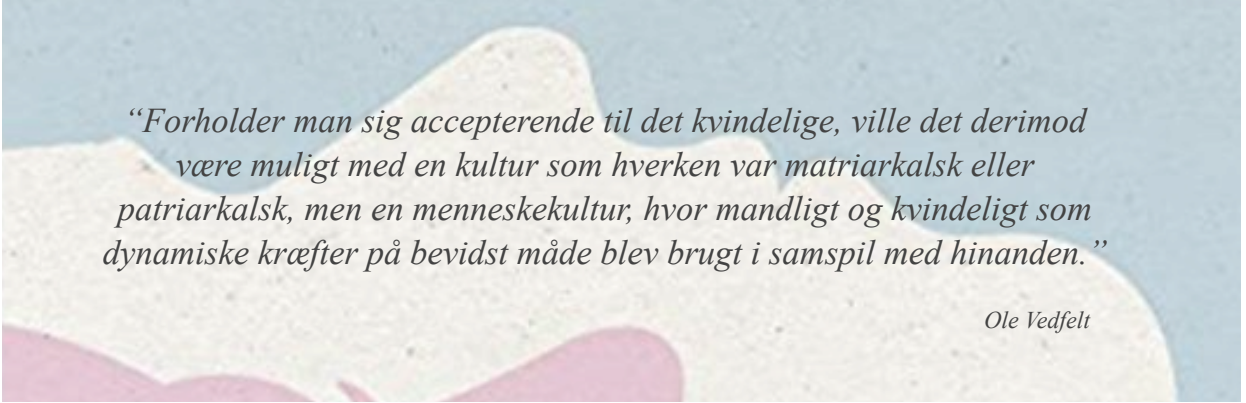
Det man(d) gør ved kvinderne ...

Det er noget af den (køns)forvirring, Ole Vedfelt forsøger at finde vej igennem i *Det kvindelige i manden*. Med udgangspunkt i to yngre mænd der går i et terapeutisk forløb, en individuationsproces, får han overbevisende trukket deres individuelle problemstillinger op til noget alment menneskeligt. Eller *mændskeligt* skulle man måske nærmere sige. For der er ikke noget at sige til, hvis mænd bliver forvirrede over, hvem de dybest set er, og hvordan de skal være i forhold til samfundets normer – og i forhold til kvinder. For en ting er den biologi, der ligger til grund for ens køn, en anden ting er forestillingerne om kønnet – og kønnene. Vel at mærke forestillinger som har dybe rødder:

”Vi har en meget, meget lang kulturhistorie. Det går omkring 5.000 år tilbage, hvor man mange steder gik fra en kultur med en stor respekt for det kvindelige til at begynde at etablere patriarkater. Det har noget at gøre med agerbrugets fremkomst og en anden arbejdsfordeling i agerbruget. Man begynder at lave mytologierne om. Kvinderne får nogle bestemte roller: de skal blive hjemme osv. De spontane indre oplevelser, følelser, spontan tænkning, de indre visuelle forestillinger som har været mere frie tidligere, f.eks. i de polyteistiske religioner, bliver gjort syndige i kristendommen. Specielt i den protestantiske kirke, hvor der kun er én gud. I de protestantiske kirker bliver alle billederne fjernet. Kirkerummene bliver rensat. Det går så videre til, at det er præstens ord, der tæller, og alt andet er forkert. Præsten er en autoritet, der fortæller folk, hvad de skal opleve. Oplevelsen som fænomen forsvinder ud af den officielle tankegang, og det går voldsomt til med kætterfølgelse. Det var det skrevne ord, der talte. Autoriteten bliver lagt over i kirken til at definere, hvilke oplevelser man må have, og andre oplevelser bliver nu betragtet som kætterske. Det danner grundlag for en følgende bevidsthedsmæssig ensretning. Der bliver skabt en bestemt form for maskuliniseret bevidsthed, som er intellektualiseret og rigid, og som stadig eksisterer. Kvinder med alternative opfattelser blev brændt som hekse”, forklarer Ole Vedfelt og fortsætter:

"Så sent som i 80'erne fortalte en kvindelig præst i min terapi, at hendes tale om religiøse oplevelser var blevet affejet meget kontant af biskoppen. Hun risikerede ikke at blive brændt, men kunne risikere sit levebrød. Med kvindelige præster i dag er der kommet langt større diversitet og mulighed for en mere oplevelsesorienteret religiøs praksis".

"Den autoritære intellektualiserede og reduktive bevidsthedsform blev også overtaget af naturvidenskaben, hvilket bliver virkelig problematisk, når den overføres til den psykologiske og terapeutiske virkelighed, som vi har set de senere år. Den tiltagende vægt på manualisering og kortsigtede effektmålinger kan være kvælende for det levende møde mellem mennesker og den spontane indre oplevelsesverden".

"Forholder man sig accepterende til det kvindelige, ville det derimod være muligt med en kultur som hverken var matriarkalsk eller patriarkalsk, men en menneskekultur, hvor mandligt og kvindeligt som dynamiske kræfter på bevidst måde blev brugt i samspil med hinanden."

Ole Vedfelt

Det er tydeligt, at vi er inde på et område, der ligger Ole Vedfelt på sinde. Nogle kunne måske nærmest sige, at fanden tager ved ham i hans tale:

"Også drømmene viste teologien en stor skepsis overfor. Mange opfattede drømme som djævlens værk, og naturvidenskabens præsteskab fulgte trop. På baggrund af nogle iagttagelser af hjernestammen hos drømmende katte sluttede hjerneforskerne McCarley og Hobson for over 40 år siden, at drømme er meningsløse aktiveringer af hjerneenergi uden nogen form for motivation. En anden meget populær teori fra denne periode er, at drømme er skrald. Den blev fremsat efter sammenligning af hjernen med computere, hvis kompleksitet var millioner af gange mindre end "computeren" i det menneskelige kranium".

"Ingen af de to teorier giver imidlertid skyggen af dokumentation for, at drømmenes psykologiske indhold er meningsløst, og videnskabsteoretisk bør man kalde det en "kategorifejl" at forveksle den biologiske virkelighed med den psykologiske uden tilstrækkelige mellemregninger. Ikke desto mindre er disse teorier stadig dominerende på torvet, fordi de rammer lige ind i den fantasiløse og følelsesforskrækkede del af kulturens bevidsthed".

Man fornemmer de mange suk, Ole Vedfelt har draget i de mange år, han har arbejdet med drømme. Og en lettelse over, at videnskaben omsider har bedre muligheder for at bevise det, han og mange andre har arbejdet så seriøst med i mange år.

"Jeg har arbejdet med drømme i 50 år, har studeret alle de vigtigste værker, fulgt med i videnskabelige tidsskrifter og beskrevet det i talrige videnskabeligt anerkendte bøger og artikler. En enorm informationsmængde peger på, at drømme handler om temaer, som er vigtige for personen, men som der ikke er tid og overskud til at bearbejde i hverdagens normale ræs og mange tilpasningsopgaver. Drømmene er kreative produkter, som prøver at bringe os i kontakt med vores inderste selv og den omgivende verden. Og den nyeste hjerneforskning bekræfter mere og mere min opfattelse. I *Det kvindelige i manden* viser jeg i kød og blod, hvordan drømmene bringer os bag vores stivnede rutineprægede tankeverden og åbner for en nuanceret og produktiv opfattelse af kønsrollemønstre".

Den reducerede mand

Vi sidder i Ole Vedfelts arbejdsværelse. Der hvor han skriver. Der hvor han har klienter i terapi. Der hvor han prøver at skabe sig et overblik over det menneskelige landskab, hvor hans bogreoler bugner med oversigt over viden, ligesom hans vindue åbenbarer en skøn udsigt over huset og træer i Gadevang ved Hillerød. Her har han boet de sidste 26 år med sin kone Lene Vedfelt, og sammen driver de Vedfelt Instituttet, som danner rammen om en fireårig psykoteraeutisk uddannelse samt forskellige gruppeforløb i drømmetolkning, at lære at arbejde med sin ubevidste intelligens osv.

Da jeg kommer, går han hen for at rulle en yogamåtte sammen. "Jeg har lige lavet min morgenyoga", siger han – og det er tydeligt, at det er godt, for han bevæger sig let og ubesværet, til trods for at han for nylig har fejret sin 80 års fødselsdag. Vi sidder over for hinanden. To der observerer. Han som garvet psykoteraeut, der er vant til, at det er ham, der stiller skarpt. Jeg, der som gammel journalist er vant til det samme for at kunne navigere i det, interviewpersonerne fortæller.

"Det var da et fjollet spørgsmål", siger han prompte til det første, jeg stiller. Det er det ved nærmere eftertanke også, så det lader jeg glide i glemslen her. Men det sætter samtalen i gang. En samtale om hvordan undertrykkelsen af det kvindelige – i manden selv – bliver til en reducerende holdning om, hvad en mand er. Om at det der lever i det indre, altid får et ydre udtryk. Dermed bliver den indre undertrykkelse også til en ydre undertrykkelse af kvinder og det kvindelige generelt.

"Når mænd får magt, tiltrækker det kvinder, og den udnytter mændene så fuldt ud. Men det man gør ved kvinderne, gør man også ved sig selv", som han udtrykker det.

Vi ser det i manglende ligestilling, i sproget, i vores overbevisninger, i hvad vi tillader os selv at mærke både følelsesmæssigt og kropsligt. Så selv om hekseforfølgelserne kan virke som lang tid siden, går der en direkte rød tråd til dig og mig lige nu. Til os alle sammen. Det handler om den forestilling vi har om os selv og andre – om vi føler os rigtige og normale eller forkerte og unormale. Om de samfundsstrukturer vi lever i – og sågar de tanker vi tænker, og de følelser vi føler, om de udfordringer og konflikter vi har i os selv og i verden generelt. Ole Vedfelt er for eksempel ikke i tvivl om, at miljø og klima havde været et helt andet og bæredygtigt sted, hvis mænd for længst havde anerkendt og arbejdet med de kvindelige sider i sig selv.

"Jo mere vi lærer vores egen indre natur at kende, jo mere vil vi også være i stand til at forholde os til Moder natur. Det er naturligt. Det kan ikke være anderledes".

At lære vores egen indre natur at kende er den store nøgle til Ole Vedfelts univers. Han har flere gange kaldt det at være "i mesterlære som menneske". For hvem er vi dybest set, når vi går under overfladen? Når vi tillader at lære os selv at kende som menneske, og hverken som mand eller kvinde der er lænket til en bestemt kønsidentitet.

I mesterlære som menneske

Og det her med at lære vores egen indre natur at kende er den store nøgle til Ole Vedfelts univers. De mange års arbejde med både sig selv og utallige klienters indre rejser samt en omfattende litterær viden førte til, at han tilbage 1996 fremførte sin kybernetiske teori om, hvor stor og kompleks og klog vores menneskelige intelligens i virkeligheden er – og anviste metoder til at gå i kontakt med denne intelligens. Det handler om sansninger, drømme, følelser, selvudvikling – alt det som traditionelt er blevet tillagt kvindekønnet og dermed noget, man ikke skulle tage så seriøst. Han har flere gange kaldt det at være ”i mesterlære som menneske”. For hvem er vi dybest set, når vi går under overfladen? Når vi tillader at lære os selv at kende som menneske, og hverken som mand eller kvinde der er lænket til en bestemt kønsidentitet.

”Jeg er blevet mere skarp i at definere det som ”forestillinger” om det andet køn. Det kan godt være, at der er et biologisk køn – eller det er jeg overbevist om, at der er, men det jeg arbejder med, er *forestillingerne* om det andet køn, og at vi gennemgår forskellige udviklingsstrin på forskellige alderstrin. Små børn kan, allerede inden de er 1 år, kende forskel på drenge og piger, uanset om de har tøj på. Og i en vis alder begynder drengene at orientere sig i drengegrupper. Drengene opbygger en maskulin identitet. Eller finder den. Og for hver ny udviklingsfase, man er i, får man behov for at redefinere ens kønsidentitet. Og det er vel indiskutabelt, at vi definerer os meget i forhold til køn. I bogen har jeg fire køn, og så er der flydende overgange. Og nu kommer det spændende: at den enkelte finder ud af, hvor han/hun er i forhold til sin kønsidentitet. Hvor meget identitet vi hver især bygger op over det. Så snart man bygger sin identitet op over en bestemt kønsopfattelse, vil alle de egenskaber og kvaliteter der ikke hører til kønnet, forblive ubevidste i stedet for at blive del af en personlig udviklingsproces, hvor man bliver mere rummelig og helstøbt”.

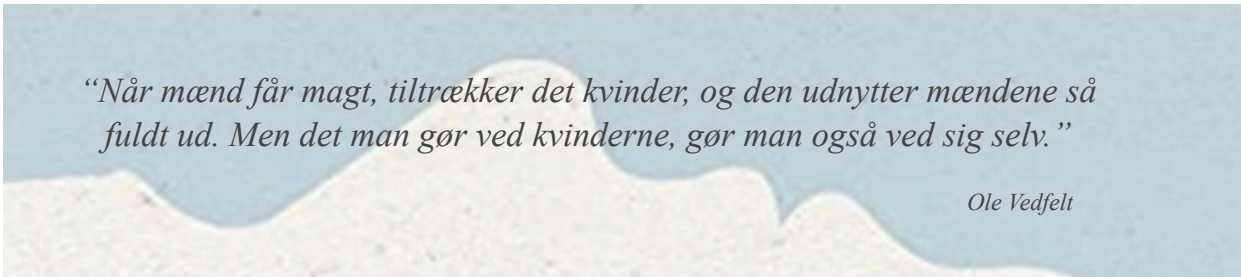
Et sprog for det kvindelige

Og så er vi tilbage til *Det kvindelige i manden*. For når der er basis for en udgivelse dengang – og nu igen – er det fordi mænd stadig har problemer med deres kønsidentitet (det har kvinder også, men det springer vi over her). De har forestillinger om, hvordan de bør være som mænd, og de har forestillinger om, hvordan kvinder bør være som kvinder. Det er bare ikke sådan, virkeligheden er. Så der støder vi imod mure igen og igen. I parforhold, i os selv, i nedlukning af følelser, i at skulle passe ind i ydre former, som den indre natur protesterer imod. Vi forsøger at udfylde en maskulin skabelon, men så længe vi primært har fokus på det maskuline, bliver formen kun halv fyldt. For der er dele i os selv, vi ikke søger kontakt med. Dele der er alt for farlige for identitetsfølelsen, men som vi har brug for for at blive hele mænd, maskuline mænd, modne mænd ...

Men tilbage til, at der på et tidspunkt opstod en rigtig og en forkert måde at være mand på? Hvorfor opstod det som behov i manden at frasige sig de kvindelige sider af sig selv og gøre dem forkerte. Hvad sker der?

”Mænd kan have svært ved at leve med kvindernes mange emotioner. Mand og mand imellem kan man have nogle ting, man er sur over, så er der ballade, og så finder man ud af det. Men kvinderne slår jo bare over på en helt anden kontakt. Hvor mænd ikke kan orientere sig. En emotionel knap. Det er jo ikke en ny ting, at mændene har svært ved at orientere sig i det kvindelige. Freud og Jung har jo været umådeligt optaget af, hvad der skete i kvinderne og prøvet at finde ud af det. Freud tog sig til hovedet og udbrød: ”Hvad er det kvinderne vil”? Han spekulerede faktisk på, om mennesket af natur er biseksuelt – i psykologisk betydning. Jung opfandt begrebet *Anima* for noget kvindeligt i manden og *Animus* for noget mandligt i kvinden.

De undrede sig over, om de mange overgreb kvinderne fortalte om i terapi, var ægte eller falske erindringer, hvilket jeg også har beskrevet meget indgående i *Ubevist intelligens*”.

“Når mænd får magt, tiltrækker det kvinder, og den udnytter mændene så fuldt ud. Men det man gør ved kvinderne, gør man også ved sig selv.”

Ole Vedfelt

Den patriarkalske nødløsning

I bogen *Ubevidst intelligens* bidrager Ole Vedfelt med et solidt og videnskabeligt funderet forsvar for en erindringsbølge, som er blevet særdeles aktuel. For da Sofie Linde åbnede Pandoras æske og satte ord på magtmisbrug i tv-branchen, satte det en lavine i gang. Hvornår er noget for meget, hvorfor siger kvinderne ikke bare fra, er det i virkeligheden så slemt osv. Der er diskussioner om det diskriminerende i sproget. Skal det hedde formand eller forperson? Skal lyskrydsene have kønsneutrale mennesker i stedet for røde og grønne mænd? Må en heteroseksuel skuespiller spille en transkønnet kvinde, eller skal rollen gå til en, der er det i virkeligheden. Og listen er lang. Fælles er forvirringen. Der er opbrud i den bevidsthed, vi er født ind i, og endnu har støvet ikke lagt sig. Ole Vedfelt følger med og ser med interesse på de bevægelser, der er sat i sving.

”Alle de her #Metoo-sager kan ses i sammenhæng med det, jeg kalder den patriarkalske nødløsning. Det er en resultatorienteret, konkurrencepræget mentalitet hos mændene, hvor de ikke har overskud til at mærke sig selv. Mange succesrige mænd står psykologisk set oppe på et vaklende stativ af holdninger, som dækker over mere eller mindre ubevidst præstationsangst og usikkerhed på sig selv. De bruger seksualiteten som en måde at udøve magt på, og omvendt magt til at udøve seksualitet. For at komme videre må de arbejde med sig selv og undersøge, hvor kommer det hele fra, og hvad betyder det for mig? Og det er det, som stadigvæk er aktuelt, når kvinder og mænd kommer i terapi. Både kvinder og mænd er dybest set meget usikre på, hvordan de skal forholde sig til køn. Når jeg tænker på #Metoo-bevægelsen, tænker jeg tit, at psykoterapierne har været en løftestang for det. Selvfølgelig skyldes det kvindernes frigørelse helt generelt, men det arbejde psykoterapierne gjorde i 80’erne og 90’erne, var at opdage, hvor mange overgreb eller skjulte overgreb eller grooming fra fædre, stedfædre, autoritetspersoner – you name it – hvor kvinder ikke havde noget sprog for at formulere, at de havde været ude for overgreb. Jeg talte med en kvinde, der fortalte, at på det hospital hvor hun i sin tid var jordemoder, plejede overlægen lige at stimulere de fødende kvinders klitoris. Det syntes han var vældigt morsomt, og der var ikke nogen, der turde sige noget imod det. Der var ikke noget sprog for det. Samtidig med at terapierne afdækkede dette, gjorde en ”videnskabelig forskning” meget ud af at bortdømme psykoterapeutiske erindringer som falske”. Men psykoterapierne gav nogle redskaber til at kunne tale om følelser. Og det har bredt sig og også bidraget til noget af kvindesagens kraft.

Men endnu mangler vi ”mandesagen”, og pudsigt nok melder mit skriveprogram fejl på dette ord. Måske er den heller ikke så tydelig som kvindesagen. For hvor kvinder har en tydelig kamp for ligestilling, er mændene på mange måder oppe imod dybe skamfølelser, de helst holder for sig selv, især de yngre mænd. Det er stadig mest kvinder, der går i terapi, taler med hinanden, læser litteratur om psykologi og bruger energi på at forstå, hvem de selv er.

”Der er en naturlig tendens for mænd til at kunne udvikle kvindelige sider med alderen, fortæller Ole Vedfelt: ” Den nye faderrolle i dag giver den mulighed. I 40 års alderen med viser den mulighed sig igen. Hvis man ikke forstår signalerne indefra, kan det blive krise og sammenbrud. Men det dybe arbejde med virkelig at finde sin identitet – uden at falde ind i bestemte stereotyper – fortsætter livet igennem. I mange traditionelle forhold sker der i stedet det, at kvinden tager sig af det følelsesmæssige. Jeg har, selv ikke som voksen, kunnet føre en følelsesmæssig

samtale med min far. Hvis jeg ringede til ham, og det bare nærmede sig noget personligt: så sagde han: du får lige mor”.

Hvis du var født som kvinde?

Det er den skyhed, mange mænd har over for alle de sensitive og følsomme lag i sig, Ole Vedfelt gerne vil være med til at gøre op med. For først når vi hver især tør mærke det, der er i os, og ikke lægger låg på, kan man møde den enkelte i kompleksiteten. Først der kan man for alvor folde den store ubevidste intelligens ud.

”Det er det indre arbejde, der er så svært at forstå, og det er jo netop noget meget kvindeligt”.

Og hvorfor er det så svært at forstå?

”Fordi det i 5.000 år har været mere eller mindre undertrykt. Men arbejder den enkelte med det, vil det som en selvorganiserende proces brede sig som ringe i vandet. Jo mere du bliver dig selv, jo mere vil du opleve relationer, der giver en større rummelighed i relationen, samtidig med at du sagtens kan være med nogle, som ikke har den bevidsthed. For du kan rumme dem. Det går imod at få en større rummelighed.

Som yngre bidrager den seksuelt erotiske tiltrækning til at trække manden ind i parforhold, og følelseslivet udspiller sig omkring familie og børn. I midtvejsårene kan der opstå et tomrum, et behov for større sjælelig kontakt og for at kende sig selv. For kvindernes vedkommende er det måske den spirituelle intellektuelle kontakt og noget som er personlighedsudviklende eller fagligt udviklende.

Oftentimes udviklingen hæmmet af forestillinger om eget og eventuelle partners køn, som er blevet grundlagt tidligere i livet. Ubearbejdede oplevelser fra fortiden bliver så iscenesat og genoplevet som konflikter i parforholdet, med kampe om hvem der har ret, seksuelle dominans-underkastelsesspil eller nedlukning af kontakt, så man lever i hver sin indre verden. Erindringer som er så tidlige, at det ikke er tilgængeligt for den semantiske hukommelse. De må så kaldes frem med andre midler. Det kan være, de genopleves i relationen til terapeuten (det man kalder *overføring*, red.) og må bearbejdes der. Det kan være ved at arbejde med kropslige fornemmelser. Det kan være drømme, tegninger, rollespil, imagination, fri association, meditation osv., som bringer én tilbage til førsproglige oplevelser og bevidsthedslag.

Med alderen kommer der hele tiden nye muligheder for at udvikle sig og integrere de modsatkønnede sider. Hvis vi ikke gør det, bliver vi i stedet til sure gamle mand eller sentimentale hypokondere. Og kvinden bliver den skarpe kvinde, som også er sur, rigid med undertoner af ubearbejdet mandehad. Så det er – som bogen beskriver – en individuationsopgave. Det er det, der er det svære, og jo tidligere man kan begynde på det, jo bedre”.

Hvis nu du var født som kvinde og kiggede efter en partner, ville du så være til mænd eller kvinder?

Det er det første af mine spørgsmål, Ole Vedfelt bliver oprigtigt overrasket over. Det kommer, efter at han ca. halvanden time inde i interviewet har brudt med de gængse interviewrammer og spurgt ind til mig. Han ved, at jeg er kæreste med en kvinde, og er nysgerrig på, hvilke tanker jeg har gjort mig om det.

”Det var da et spændende spørgsmål ... Okay, det er en spændende forestillingsopgave...”

Men skræmt er Ole Vedfelt ikke. Han tager handsken op. Lukker øjnene og mærker efter, hvad spørgsmålet gør ved ham.

”De venner jeg valgte i gymnasiet, det var jo nogle følsomme mænd. Sådan nogle der var musikalske, interesserede i litteratur, hvor vi snakkede om kvinder, og samtidig var vi ret generte og ret tilbageholdende. Der var en følsomhed, som man ikke kunne snakke med så mange om.

De mænd jeg har været tiltrukket af, har haft en meget veldefineret maskulin kønsidentitet, men har alligevel haft nogle interesseområder, som gjorde, at de var interesserede i noget, som kvinder også er interesserede i at snakke om. Så man har kunnet opleve en tættere følelsesmæssig kontakt.

Men det er meget svært for mig at forestille mig. Som mand ville jeg ikke have lyst til (pause)... Jeg kan godt opleve pludselige erotiske følelser i forhold til mænd... Ved min første supervisor i Zürich blev det hurtigt til, at vi gik ture i bjergene og snakkede og blev gode venner. Vi havde forudsætninger for at snakke om følelseslivet. På et tidspunkt da vi sagde farvel og gav hinanden et knus, kunne jeg mærke, at der var en seksuel følelse. Jeg har så lært, at der kan være seksuelle følelser alle steder, og så tillade det. Der kan også være seksuelle følelser, når jeg skriver. Men kønsidentiteten i et seksuelt forhold eller til et partnerforhold, der ville jeg ikke kunne holde mænd ud. Jeg snakker bedre med kvinder”.

Ole Vedfelt griner.

Så det jeg hører, er, at hvis du var født i min krop ville du også være til kvinder?

”Det er de færreste mænd, der kan gå så langt i en følelsesmæssig kontakt. Jeg valgte så nogle ret handlekraftige kvinder”.

Interviewet lakker mod enden, og jeg er blevet klogere på, men langt fra færdig med at undersøge, hvordan det mandlige og kvindelige kommer til udtryk. Hårdt trukket op har man gennem historien skridt for skridt gjort ”kvindelige fænomener” som følelser, sanselighed, empati osv. til noget ubalanceret, hysterisk, svagt og uforudsigeligt og såkaldte maskuline kvaliteter som handlekraft, hurtighed, narcissisme, grandiositet mv. til ønskede egenskaber i vores samfund. Dermed blev alle de følelsesfulde mænd og de handlekraftige kvinder gjort til noget, der ikke er *rigtige* mænd og kvinder.

Har du et ønske, du godt kunne tænke dig at sende ud til læserne af ”Det kvindelige i manden”?

”Lad bogen virke på dig. Tag dig tid til at læse. Tag dig tid til at tale med din partner om de ting, det vækker. Bliv opmærksom på dine drømme. Jeg ved med 100 % sikkerhed, at når folk går i gang med at læse den, så vil de få flere drømme. Der sker en aktivering af det ubevidste. Brug nogle af eksemplerne i bogen og se, om du kan genkende dem. Det er vigtigt at lægge alle fordomme væk og se på, hvad er egentlig budskabet i det? Hvad vil det sige til dig?”

Så er spørgsmålet blot, om de mandlige læsere 36 år efter første udgivelse denne gang har mod til at åbne bogen og bruge den som udgangspunkt i deres egen mesterlære. Som menneske.
Eller om det endnu engang bliver kvinderne ...

Ole Vedfelt, Det kvindelige i manden – En beskrivelse af den moderne mands psykologi som den kommer til udtryk gennem hans drømme.

Genudgivet på Lindhardt & Ringhof, 2021.